

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnośnieniem do domu **M 520**—, Zamiejscowa **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Ogłoszenia. Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencya pryw. Mk 15. Nadesłane Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy publ. i dział ekonom. Mk 90. — Na 1 stronie lub przed tekstem Mk 120. — Ogłoszenia zagran. 50%, droższe. Załączniki przyjmuje się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Admin. „Gońca Krakowskiego”. Komun. przesyłanych Redakcyi uwzględniać się **nie będzie**.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 61.

Kraków, czwartek 2. marca 1922 r.

Rok V.

WYSTAWA WIOSENNA!

Plaszczy, kostyumów, sukien i bluzek damskich
Ceny bardzo przystępne

AU BONHEUR DES DAMES Wilhelm Vogler

Modele zagraniczne.

Sprzedaż częściowo i hurtownie.

Kraków, ulica Floryańska 10
Telefon Nr. 3467.

Tragedya młodej dziewczyny

(Objaśnienie wewnątrz numeru na str. 6).

ty zostaną uznane przez państwa koalicyi, traktaty będą nienaruszalne. Nie dotyczy to granic Rosyi. Polska, obejmując część długów rosyjskich, będzie miała eo ipso łatwą rolę. Jeżeliby sowieci chcieli tę sprawę poddać dyskusyi, to przypomni im się, iż nie mają one szerszych praw.

Tittoni przewodniczącym w Genui

Londyn. (AW) Utrzymuje się nadal uparczywie pogłoska o wyborze Tittoniego na stanowisko przewodniczącego konferencji genueńskiej.

Przygotowania Polski do konferencji w Genui

Warszawa. (AW) Biuro delegacji polskiej na konferencję genueńską uzyskało wydatną pomoc w dziale kolejnictwa w osobie inż. Francka, b. wicedyrektora kolei warszawsko-wiedeńskiej. Franck jest wybitnym znawcą kolejnictwa polskiego. W czasie swego pobytu w Rosyi miał Franck sposobność zaznajomienia się z obecnym stanem kolei rosyjskich. Kierownikiem działu kolejnictwa w biurze delegacji polskiej na konferencję w Genui jest prof. Gleysztor.

Przygotowania Czechosłowacyi

Paryż. (AW) Przed konferencją genueńską będzie prawdopodobnie omawiał Benesz w początkach kwietnia niektóre sprawy aktualne z ministrami spraw zagranicznych Rumunii i Jugosławii.

Odroczenie rokowań polsko-austriackich

Warszawa. (Tel. M.) Rokowania polsko-austriackie w sprawach handlowych odroczone zostały do drugiej połowy marca. Rokowania odbędą się w Warszawie.

Naczelnik państwa odwiedzi Gdańsk

Gdańsk. (AW) Senator Jewelowsky oświadczył po powrocie swym z Warszawy przedstawicielom prasy, że na konferencji polsko-gdańskiej w Warszawie omawiano projekt wizyty

Naczelnika Państwa w Gdańsku. Wizyta ta została odłożoną chwilowo z powodu choroby Naczelnika Państwa. O terminie zamierzonej wizyty otrzyma Gdańsk specjalne zawiadomienie.

W rocznicę pogrzebu pięciu poległych.

Dziś, w dniu drugim marca, przypada rocznica jednej z najpodnioslejszych i najbardziej pamiętnych w Polsce manifestacji patriotycznych.

W dniu tym przed 61 laty przeciągał przez ulice Warszawy imponujący i niezwykle pochód, w którym udział wzięły wszystkie stany — naród cały, w zgodzie złączony. Był to pogrzeb **pięciu poległych**, pogrzeb tych, których śmierć od kul rosyjskich żołnierzy była pierwszym zwiastunem zbliżającego się powstania, — tych, pod których znakiem powstanie styczniowe stanęło.

Warszawa cała odziała się dnia tego żałobą. Na dachach i balkonach kamienic za-

Polska i mała ententa odrzucają zaproszenie do Londynu

Warszawa (tel. M.). Nadeszła tu wiadomość, że Polska i mała ententa postanowiły odrzucić propozycję Lloyd Georgea, zapraszającą na narady wstępne konferencji w Londynie.

Traktaty z Rosją sowiecką nie obowiązują mocarstw

Warszawa (tel. M.). Paryskie koła dyplomatyczne komunikują, że traktaty, zawarte na konferencji w Boulogne, dzielą się na traktaty nienaruszalne i inne, nieuznane, czyli takie, które Ro-

sja sowiecka zawarła z sąsiadami. Północni i Lloyd George uważają, że traktaty zawarte przez Rosję sowiecką, nie obowiązują mocarstw, które Rosyi dotychczas nie uznały. Jeżeli sowie-

mieszczono kliry z białymi krzyżami. Tłum statystyczny wystąpił w żalobie. Na czele orszaku pogrzebowego, który wyszedł z kościoła św. Krzyża, prowadził zwłoki poległych najprzód arcybiskup warszawski ks. Antoni Fijałkowski, później inni dostojnicy kościelni. Rozwinęli się długą linią: pastory protestanccy, zakonnicy wszystkich klasztorów, bractwa kościelne, cechy rzemieślnicze, uczniowie zakładów naukowych i t. p. Za trumnami szła starszyzna żydowska, której przewodniczył nadrabbin Meisels i kaznodzieja, dr. teologii Jastrow. Ciągnął pochód na Powązki w niezłomnym porządku, pod strażą komitetu pogrzebowego i młodzieży akademickiej. Nad grobem dopełnili ceremonii religijnej najprzód

biskupi katolicy, po nich pastory, a w końcu rabini. Po pogrzebie tłum rozszedł się spokojnie do domów.

Smutny ten wypadek w czasach naszego prześladowania i niewoli w zaborze moskiewskim, naród upamiętnił w prześlicznej pieśni:

Matko Chrystusa, Najświętsza Maryja,
Z jękiem przychodzimy do Twego ołtarza.
Lud Twój bezbronny dziki wróg zabija,
Rąbie krzyż Pański, obraz Twój znieważa.
Twojej litości błagamy ze łzami.
O Matko nasza, zlituj się nad nami.

Wieczna cześć i chwała niech będzie pięciu męczennikom, poległym w sprawie narodowej.

Na tem marszałek zamknął płatkowe posiedzenie.

WILNO. (PAT) Wczorajsze ranne posiedzenie odroczone zostało do godziny 17-tej, aby dać możność stonniestwom uzgodnienia niektórych spornych kwestyj, jak na przykład wniosku o rozwiązanie Sejmu oraz wniosku w sprawie powiatów o większości polskiej, pozostających pod władzą Litwy Kowieńskiej.

WILNO. (PAT) O godzinie 10 obradował konwent seniorów. Popołudniu odbyły się narady poszczególnych klubów. O godz. 13 odbyło się ponowne posiedzenie konwentu. Mimo naprężonej sytuacji międzyklubowej istnieje nadzieja szybkiego zlikwidowania spraw drogą wzajemnych ustępstw.

Otwarcie uniwersytetu litewskiego w Kownie

Kowno. (PAT) Otworzony tu został Uniwersytet litewski, składający się z pięciu wydziałów. Rektorem został mianowany profesor Szymkus.

Sprawa zamachu Fedaka

Lwów (tel. K.). Rozprawa przeciw Fedakowi i towarzyszą, oskarżonym o zamach na Naczelnika Państwa i wojewodę Grabowskiego, nie odbędzie się jeszcze w marcu, jak to było przewidywano. Przyczyną przesunięcia terminu rozprawy jest uzupełnienie śledztwa, które trzymane jest z natury rzeczy w tajemnicy. Sędzia śledczy Angielski ponownie przesłuchiwał onegdaj ojca sprawcy zamachu, Dra Fedaka.

Komuniści przed sądem

Lwów (tel. K.). W piątek rozpocznie się rozprawa przeciwko 6 komunistom lwowskim, którzy w czasie najazdu bolszewików na Małopolskę szerzyli propagandę komunistyczną w lo kalu „Związku metalowców”. Na ławie oskarżonych zasiądą: Gustaw Münzer, uczeń gimnazjalny, syn lwowskiego milionera, a dalej Wawrzyńc Rodzeń, Józef Krätter, Michał Palikowski, Gustaw Szczermalski, Michał Metz, wszyscy elektrotechnicy, pracujący w warsztatach wojskowych D. O. K. Lwów. Oskarżeni są oni o zbrodnię główną. Obrony ich podjęli dwaj adwokaci ukraińscy, którzy jednak wycofali się z powodów natury politycznej. Usilne starania pozyskania obrońców, adwokatów Polaków z Warszawy, spełzły na niczem. Do Lwowa ma zjechać Dr. Duracz z Warszawy, znany w kręgach komunistycznych.

Pożar w Rawie Ruskiej

Lwów (tel. K.). Onegdaj wybuchł na stacji kolejowej w Rawie Ruskiej groźny pożar, który zniszczył budynek, mieszczący w sobie biura i koszarę konduktorskie. Szkoda wynosi przeszło 1 i pół miliona marek. Pożar spowodowało zajęcie się parafiną od żelaznego piecyka.

Przymierze francusko-angielskie na 20 lat

Wiedeń (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Londynu: Londyński korespondent „New York Timesa” donosi o spotkaniu Lloyda Georgea z Poincarem, iż przymierze francusko-angielskie będzie zawarte na okres lat 20 tu, a zawarcie

jego nastąpi jeszcze przed 10 kwietnia w Londynie. Korespondent zauważa, że celem tego jest użyczenie Francji i Polsce ochrony wobec Niemiec.

Zjazd premierów małej ententy w Preszburgu

Wiedeń (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Belgradu pod datą 27 b. m.: „Tribuna” donosi, że na życzenie Czechosłowacji spotkanie premierów małej ententy nastąpi nie w Belgradzie, lecz w Preszburgu. Termin spotkania nie jest

jeszcze ustalony, choć wymieniają już dzień 15 marca. Konferencja rzeczoznawców odbędzie się tak, jak to było zamierzone, w dniu 5 marca w Belgradzie.

Bandycki napad Niemców na Francuzów w Gdańsku

Gdańsk. (AW) W sobotę o godzinie 6 i pół wieczorem napadło na dwóch kupców francuskich ojca i syna Bratsila, zamieszkałych w Sopotach, w pobliżu kościoła ewangelickiego szefa Niemców. Kupców pokłuto nożami. Stan starszego z nich jest bardzo groźny. Przechodnie Niemcy nie pospieszyli napadniętym z pomocą.

Policya sresztowała czterech napastników, a mianowicie: Eryka i Alberta Kreptów, Antoniego Grotcha i Karola Schultza. Zajęcie to zostało spowodowane tem jedynie, że napadnięci rozmawiali po francusku. Sprawą tą zajął się konsul francuski w Gdańsku.

Sejm wileński oświadcza się przeciw autonomii

WILNO. (PAT). Po szczegółowej dyskusji, w której zabierali głos pos. Fulowicz (Zespół) i Zakrzewski (Rady Ludowe) oraz pos. Zasztowt (P. P. S.) w głosowaniu wniosek Wyzwolenia-Odrodzenia, jak również klubów P. S. L. i demokratów (za autonomią Wileńszczyzny) upadł, wniosek P. P. S. zostaje cofnięty z porządku dziennego, przechodzi zaś większość głosów wniosek większości komisji politycznej: Zespołu i Rad ludowych (przeciwko autonomii).

Sejm w Wilnie zwraca się do rządu Rzeczypospolitej Polskiej o natychmiastowe wyznaczenie pełnomocnika dla przejęcia zarządu kraju od tymczasowej komisji rządzącej. Sejm stwierdza, że

LUDNOŚĆ ZIEMI WILEŃSKIEJ PRAGNIE KORZYSTAĆ JEDYNIEM Z TAKIEGO USTROJU SAMORZĄDOWEGO I ADMINISTRACYJNEGO, JAKI BĘDZIE DANY INNYM JEDNOSTKOM ADMINISTRACYJNYM W RAMACH OGÓLNEJ USTAWY KONSTITUCYJNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Po uchwale tej marszałek zarządził 15-minutową przerwę.

O rozwiązanie Sejmu wileńskiego

WILNO. (PAT). Przy omówieniu sprawy PRZEKAZANIA SEJMOWI WARSZAWSKIEMU DEKRETÓW I WNIOSKÓW O CHARAKTERZE USTAWODAWCZYM

rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja. Zasadniczo ocala ławica z wyjątkiem Rad Ludowych wypowiedzia się za odrzuceniem wniosku większości komisji, domaga się rozpatrzenia wniesionych interpelacji oraz wniosków o charakterze ustawodawczym.

Po wysłuchaniu przyjęto większością głosów wniosek posła Zalewskiego (Rady Ludowe), zalecający odroczenie dalszej dyskusji nad wnioskiem większości.

Następnie przystąpiono do dyskusji nad sprawą

ROZWIĄZANIA SEJMU.

Na tile silnie zaznaczonej różnicy zdań przyszło do ostrego naprężenia pomiędzy klubami, co ujawniło się w sesyjach posłów Zespołu przy głosowaniu w sprawie formalnej.

Min. Skirmunt o sytuacji politycznej

Genua. — Odbudowa Rosji i Polska. — Cztery postulaty. — Sprawa wileńska. — Afera Janiszowski contra Vinczi.

Warszawa. (Tel. wł.). Na posiedzeniu komisji dla spraw zagranicznych minister złożył expose o obecnej międzynarodowej sytuacji politycznej, w związku z konferencją genueńską. Przedstawiony został w zasadniczych punktach plan międzynarodowej akcji odbudowy Rosji i udział w niej Polski. Poruszając momenty ekonomiczne, minister zapowiedział w najbliższym czasie obszernie i szczegółowo w tej sprawie sprawozdanie, które złoży komisji sejmowej szef biura przygotował na konferencję genueńską p. Wieniawski.

P. Skirmunt charakteryzując obecną sytuację polityczną zaznaczył, że sytuacja ta nakazuje Polsce uzgodnienie czterech zasadniczych czynników, wiążących ją zobowiązań zewnętrznych, a mianowicie: 1. Sojusz polsko-francuski. 2. Traktat ryski. 3. Porozumienie z małą ententą. 4. Wspólność szeregu interesów z państwami bałtyckimi. Dla Polski najaktualniejszym tutaj czynnikiem jest bezwzględnie stabilizacja granicy wschodniej. Polska wysuwała i wysuwać zawsze będzie jako swój postulat zasadniczy solidarność wszystkich państw sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych.

W sprawie Wileńskiej minister Skirmunt

przedstawił dodatkowe szczegóły o stanie tejże na gruncie międzynarodowym. Po przemówieniu ministra, kilku posłów zabierało głos (posłowie Czarnański i Chądziński). Na podstawie zapytań minister udzielił wyjaśnień.

Następnie poseł Rataj zgłosił do ministra interpelację w sprawie pana Janiszowskiego, byłego konsula polskiego w Rzymie; dotyczy ona sprawy wypłacenia z funduszy dyspozycyjnych pensji w wysokości półtora tysiąca lirów p. Janiszowskiemu już wtedy, gdy konsul generalny w Rzymie został ze względu oszczędnościowych zwinięty, a p. Janiszowski otrzymał tytuł honorowego atache oraz ujemnego dla niego wyroku sądu honorowego (p. Janiszowski contra major Vinczi).

Następne posiedzenie komisji odbędzie się w środę 1 marca, o godzinie 6 wieczorem, z udziałem p. Wieniawskiego, który poczyni wyjaśnienia co do niektórych stron obrad konferencji genueńskiej. Na posiedzeniu komisji dnia 2 marca minister Skirmunt referuje całokształt sprawy wileńskiej, poczem nastąpi generalna dyskusja, mająca na celu ostateczne ustalenie stosunku komisji do zasadniczej linii polityki rządu polskiego w sprawie wileńskiej.

LUDWIK STASIAK.

Tam, gdzie dziś Berlin.

Powieść z dziejów wymordowanych narodów. 130

Złośliwym jesteś rycerzu. Nietylko cnota i ziłto, lecz jasność majestatu narzeczona Wilhelmowa stroi... Krewna cesarza Ottona... W istocie. Wielkie jest familijne podobieństwo. Dziewoja jak Otton krótka, jak Otton czerwona... Co to? Szczek broni w lesie słyszę... Wydaje ci się hrabio. W tym mateczniku żywej duszy nie masz... Chrzęst miecza wyraźny... Głuszcę zerwał się ze sosny i stare gałązki łamie, zeschłe iglice sypią się z drzewa... Chór płaczącej młodej parze śpiewa pieśni... Narzeczona Wilhelma o świecie nie wie, zakochana w piękny rycerzu... Ciszej, słysz nas... Oto pustelnik przed nami... Przed jaskinią pustelnika tłum ludzi się modli. Wilhelm ze swą ukochaną klęczy u stóp krzyża, przybitego na dębie u wejścia do eremu... Szatański świst przerwał pobożne pustelnika słowa... Zabił się jar żołnierzem...

Zbóycy!! Napad!! Do bronii!! Kobiety w okropnym popłochu do łaskini pustelnika wpadły, nięzowie ujęli miecze, rzucili się na napastników... Chciał zażyć bronii i Wilhelm... Ale dwóch ludzi jako dwóch orłów na lizkę, na Wilhelma spadło, za ręce go chwycili, postronkami ramiona kępają... Hej głotomorze! A którędy droga do Lipska prowadzi? Wskazał drogę pobożny kapłan zamarłym ze strachu głosem, wsiał Sobieta na koń i cwałem pognał za Mściwojem... Lecą jarem, drożyna leśną na gościnniec lipski; w pierwszym lesie skierowali się na prawo, bartnika w puszczy o drodze do Cwikowa pytają... A w Merseburgu popłoch straszny, wieść o rozboju po mieście, po okolicznych grodnach

się rozeszła; niewiaści, którym mężów pobito, lament czynili o pomstę do Boga, do ludzi wolać. Oddział zbroiny w lasy leci, na ślady najeźdźców wpada... Do Lipska pojechali! — wola pustelnik... Czy przeszła tedy banda zbóyców? — Do Drażdżan pognali... Uciekającemu Mściwojowi zastąpił drogę oddziały wojsk, które ze Serbiszcz i Kozielic do Kamieńca dążyły... Musieli w ziemi saskiej broić... (C. d. n.)

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków, Dunajewskiego 7. Telefon 2502. OŚŁOSZENIA. Administracja otwarta od godziny 9-1 w południe i od godziny 4-7 wieczorem.

Table with train routes and schedules. Columns: Czas odjazdu, Nr. poc., Rodzaj pociągu, Kierunek i przyjazd do stacyj węzłowych, Wjazd z peronu. Rows list routes like Szczyrak, Trzebień, Tarnów, and various stations.

Majątek ziemski w Małopolsce pow. Jarosławskim, stacja kol. Radymno we wsi Duńkowicach 8 mórg ziemi I klasy czarnoziem... Cena 8 milionów Mkp. lub też 5 tysięcy dolarów.

CHARAKTER. zalety, wady, zdolności, przeznaczenie, jak postępować żeby osiągnąć powodzenie? Prześlijcie charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby...

WODOCIĄGI, PIECE KĄPIELOWE, DACHY, RYNNY. Naprawia tanio, szybko, solidnie, Koncesjonowany Zakład instalacji wodociągów i Pracownia blacharska ADAMA BŁAZKI. Kraków, Floryańska 26.

WOZKI DZIECIECE. odnawia precyzyjnie i szczegółowo oraz przyjmuje wszelkie roboty tapicerskie J. Piechowicz, Kraków, Mikołajska 7. Miedownik toruńskie, bryndzę, moskale oraz siedzki wężone poleca po cenach przystępnych firma „AGNUS” Kraków, Zielona 12. 8527

„Verda Stelo”. A. Marczewski i Ska w Samborze. poszukuje kapitalistów, którzyby wykupili z rąk niemieckich 3 wiatki młyny parowe w łącznej cenie 1 miliarda Mkp. i inne wielkie przedsiębiorstwa i majątki. Wywiadowcy nasi podadzą nam jak najrychlejsze adresy najzasobniejszych przedsiębiorczych kapitalistów w swych okręgach. 8902

Od 2.000 — 3.000 Mk. dziennie zarabia każdy, zarówno mężczyźni i kobiety wygodnie w domu zupełnie nowym sposobem przez ogół znanym. 8462. Blizsze informacje Nr. 56, 200 Mk. H. FALK, Warszawa, Nowiniarska 14 m. 51.

Wydział Sejmiku Powiatowego w Chelmie - ogłasza KONKURS na stanowisko kierownika ludowej szkoły rolniczej męskiej. Wymagane kwalifikacje, jak również wysokość wynagrodzenia określa Ustawa z dnia 9 lipca 1920 r. o ludowych szkołach rolniczych. 8507. Posada do objęcia od 1-go kwietnia. Oparty niewzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

DACHÓWKI cementowo-sobestowa „ETER” patent Ludwika Hatscheza, sprzedaje po cenach ściśle fabrycznych 8456. „PEWNOŚĆ” Dom komisowo-handlowy Kraków, ulica Długa L. 48.

